

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЦІОНАЛЬНА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
ІМЕНІ П.Л. ШУПИКА**

МАТЕРІАЛИ

**ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ
ВІДЕОКОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ДИСТАНЦІЙНОЇ
ОСВІТИ ТА ТЕЛЕМЕДИЦИНИ 2018»**

25-26 квітня 2018 року, м. Запоріжжя

Запоріжжя
2018

УДК 61(477)

А43

Голови редакційної колегії: Колесник Ю.М.

Редакційна колегія: Авраменко М. О., Візір В. А., Годлевський Л. С., Коваленко О. С., Краснов В. В., Лях Ю. Є., Майоров О. Ю., Марценюк В. П., Мінцер О. П., Пенкін Ю. М., Пономаренко М. С., Прокопчук Ю. А., Рижов О. А., Суботін С. О., Сущенко Т. І., Туманський В. О., Яценко В. П.

А43 **Актуальні питання дистанційної освіти та телемедицини 2018 :**
матеріали Всеукраїнської науково-методичної відеоконференції з міжнародною участю (25-26 квітня 2018 року, м. Запоріжжя). – Запоріжжя, 2018. – 171 с.
ISBN 978-966-417-177-8

*Матеріали видаються мовою оригіналу.
За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.*

УДК 61(477)

ISBN 978-966-417-177-8

© Запорізький державний медичний
університет, 2018
© Видавництво ЗДМУ

заходом із застосуванням цифрових технологій в навчальному процесі став міжкафедральний науково-практичний семінар «Сучасні аспекти діагностики ішемічних і гіпоксичних станів в перинатальному періоді» присвячений питанням сучасної морфологічної, клінічної та нейросонографічної діагностики та особливостей перебігу гіпоксичних та ішемічних станів в перинатальному періоді.

Робота учасників семінару в умовах цифрової лабораторії стала можливою за допомогою скануючої мікроскопії, яка дозволяє отримувати скани препаратів настільки високої якості, що можливе їх багатократне збільшення, порівняння окремих фрагментів препарату або різних скелець одного й того ж випадку (до 10 зрізів). Отримані скани препаратів дозволяють використовувати їх у відділеному доступі для телеконсультацій, порівнювати декілька серійних зрізів, додавати коментарі до зображень, проведення консиліумів в режимі on-line, трансдисциплінарних науково-практичних заходів.

Висновки. Насьогодні трансдисциплінарний підхід до комплексного обстеження пацієнтів із залученням новітніх цифрових технологій забезпечує успіх діагностики та лікування захворювань практично всіх систем організму.

УДК 378.091.33-027.22-028.23:61

ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ ВІДЕОІНФОРМАЦІЇ НА ЕТАПІ ФОРМУВАННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК ПРИ ВИВЧЕННІ КЛІНІЧНИХ ДИСЦИПЛІН

Жеманюк С.П., Сиволап В.В., Лукашенко Л.В., Лихасенко І.В.

Запорізький державний медичний університет, кафедра пропедевтики внутрішніх хвороб з доглядом за хворими

Ключові слова: відеоінформація, відеоматеріал, практичні навички, клінічні дисципліни

Сучасні інформаційні технології досить успішно інтегруються в систему підготовки майбутніх фахівців медичного профілю. Зокрема, широко впроваджуються різноманітні моделі, муляжі, тренажери, віртуальні симулятори та інші технічні засоби навчання, які дозволяють з певною мірою достовірності моделювати процеси, ситуації та інші аспекти професійної діяльності медичних працівників [3, с.3]. Якість освіти у вищих навчальних закладах покращується шляхом ефективної організації та інформатизації навчального процесу, зокрема завдяки створенню сучасної навчально-методичної бази. При вивченні навчальних дисциплін на додипломному етапі підготовки фахівців найкраще використовувати ілюстративні навчальні матеріали, а на післядипломному – прикладні вправи. Міжнародний досвід медичних вищих навчальних закладів, наприклад медичного факультету Сорбонни (Франція), пропонує більш широке використання таких навчальних засобів як навчальні фільми та програми з метою формування стратегії комунікаційної компетенції майбутніх лікарів. Завданнями когнітивних технологій визначається створення інформаційної

компетенції стосовно викладання, аналізу загальної інформації та формування висновків.

Специфіка інформаційного контенту клінічних дисциплін, наприклад, програма «пропедевтика внутрішньої медицини» полягає не тільки в опануванні теоретичного матеріалу, а і в оволодінні навичками професійного спілкування з хворим. Так, формуванню практичних навичок на третьому курсі відводиться пріоритетне місце у навчальній програмі підготовки майбутнього лікаря. Тому, викладачам необхідно приділяти підвищену увагу організації практичних занять. Проте виникають певні труднощі у реалізації даного завдання в умовах медичного закладу охорони здоров'я. Опанування студентами практичних навичок з будь-якої клінічної дисципліни (не тільки пропедевтики внутрішньої медицини) має низку пацієнт-асоційованих проблем. Зокрема, неможливість демонстрації тематичних хворих (з певними нозологічними одиницями) на практичному занятті, через їх відсутність в лікарні в необхідний час. Знижена мотивація пацієнтів у спілкуванні зі студентами, підвищена конфліктність та негативне ставлення до студентів, низький рівень керованості комунікативним процесом в умовах обмеженого часу практичного заняття, відсутність бажання у пацієнта розкривати свої переживання перед студентами [1] призводить до незадовільного формування компетенцій практичного змісту та негативного ставлення студентів до практично-орієнтованого навчального процесу.

Мета роботи: теоретичне обґрунтування використання засобів відеоінформації при оволодінні практичними навичками студентами медичного спрямування на практичних заняттях.

Основна частина. За результатами аналізу літературних джерел в цілому визначається позитивна оцінка з боку як студентів, так й викладачів стосовно інтегрування відеофільмів у навчальний процес дисциплін медичного спрямування. Так, за даними Бабака О.Я. та ін. [3, с. 14-16] створення системи відеоуроків з використанням мультимедійних засобів наочності та навчання сприяє як підвищенню якості знань студентів, так і орієнтування викладачів на сучасні педагогічні методи і прийоми. Більш того, на думку Гаджиєва Ф.Г. та ін. [2, с. 94-96] використання відеофільмів у навчальному просторі економить час, є наглядним та інтерактивним способом навчального процесу, що підвищує якість навчання. У роботі Спіріна І. Д. [3] визначається також підвищення рівня мотивації студентів у навчальному процесі.

Відеозаписи дають можливість викладачу самостійно визначити спосіб викладання матеріалу. Ефективність використання відеонавчання в процесі опанування практичних навичок залежить не тільки від точного визначення його місця в системі навчання, але й від того, наскільки раціонально організована структура відеозанять, як узгоджені навчальні можливості відеофільму із завданнями навчання. Ще однією перевагою відеоматеріалів є формування студентами особистого ставлення до побаченого. Важливе значення при цьому відводиться методично організованій демонстрації. Крім того зазначається, що впровадження відеоінформації сприяє розвитку різних сторін психічної

діяльності студентів, і перш за все, уваги й пам'яті. Під час перегляду в навчальному класі виникає атмосфера спільної пізнавальної діяльності. Використання різних каналів надходження інформації (слуховий, зоровий, моторне сприйняття) позитивно впливає на міцність фіксації матеріалу [3, с. 14-16].

Висновки. Отже, активне використання навчальних фільмів, тематика яких відповідає навчальному плану є важливою складовою формування практичних навичок студентів медичного спрямування на практичних заняттях, сприяє формуванню клінічного мислення майбутнього лікаря. Використання відеоінформації слід розглядати як альтернативний шлях якісного проведення практичного навчального заняття, але воно не повинне виключати демонстрацію реальних хворих.

Література

1. Використання навчальних відеофільмів у якості відеокейсів при підготовці іноземних студентів із дисципліни «Психіатрія. Наркологія» / І. Д. Спіріна, А. В. Шорніков, Р. М. Тимофєєв // Медична освіта.– 2017. – № 1. – с. 121-124.

2. Достижения и инновации в современной морфологии: сб. тр. Науч.-практ. Конф. С междунар. Участием, посвящ. 115-летию со дня рожд. Академика Давида Моисеевича Голуба (Минск, 30 сент. 2016 г.). В 2 т. Т. 1 / под ред. Проф. П. Г. Пивченко и д-ра мед. Наук Н. А. Трушель. – Минск : БГМУ, 2016. – 250 с.

3. Симуляційне навчання в системі підготовки медичних кадрів: матеріали навч.) метод. конф., присвяченої 212-й річниці від дня заснування ХНМУ (Харків, 30 лист. 2016 р.) / кол. авт. – Харків : ХНМУ, 2016. – 188 с.

УДК 378.147.046-021.68:004.9:[33:614/615]:615.15

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ З ФАРМАКОЕКОНОМІКИ ТА ОТОЗ У СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ПРОВІЗОРІВ

Заліська О.М., Піняжко О.Б., Максимович Н.М., Колач Т.С.

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Ключові слова: інформаційно-комунікаційні технології, освіта, фармакоекономіка, оцінка технологій охорони здоров'я

Вступ. Для реалізації положень Національної політики в галузі ліків для післядипломної освіти провізорів, провізорів-інтернів з тематики фармакоекономіки, оцінки технологій охорони здоров'я (ОТОЗ), які були впроваджені у навчальні плани (2002-2014), актуальним є використання інформаційно-комунікаційних технологій.

Мета дослідження. Впровадження інформаційно-комунікаційних технологій з тематики фармакоекономіки та ОТОЗ у навчання провізорів.

Основна частина. Для набуття нових знань, вмінь і навичок з фармакоекономіки та ОТОЗ викладачами було запроваджено онлайн лекторій з

СТЕНДОВІ ДОПОВІДІ З АКТУАЛЬНИХ ПИТАНЬ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ ТА ТЕЛЕМЕДИЦИНИ	92
BUS STOP ACCESSIBILITY MAPPING THROUGH SEMANTIC IMAGE SEGMENTATION Viktor Vasilakin.....	92
МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЙНОГО ПІДХОДУ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ДО ЯКІСНОГО ВИВЧЕННЯ БІОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ Александрова К.В., Крісанова Н.В., Рудько Н.П.	95
РЕТРОСПЕКТИВНА ПОРІВНЯЛЬНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ХІРУРГІЧНОГО ТА МЕДИКАМЕНТОЗНОГО ЛІКУВАННЯ ПАЦІЄНТІВ ІЗ ХРОНІЧНИМ МИСКОВИМ БОЛЕМ ЗА МЕТОДОМ ПОБУДОВИ ДЕРЕВА РІШЕНЬ Баязітов Д.М., Бузиновський А.Б., Ляшенко А.В., Годлевський Л.С.	97
ДОСЛІДЖЕННЯ З ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННИХ РЕЦЕПТІВ ПРИ ВІДПУСКУ ПРЕПАРАТІВ ІНСУЛІНУ ТА ЇХ АНАЛОГІВ В УКРАЇНІ Бойко А.І., Блавацька О.Б., Заліська О.М., Слабий М.В.	98
СТВОРЕННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ ONLINE-КУРСУ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З АНАЛІТИЧНОЇ ХІМІЇ НА КАФЕДРІ АНАЛІТИЧНОЇ ХІМІЇ ЗДМУ Васюк С.О., Коржова А.С., Нагорна Н.О., Жук Ю.М., Малецька О.Р., Донченко А.О.	99
ВПРОВАДЖЕННЯ ОНЛАЙН КУРСІВ: МОЖЛИВОСТІ ВПЛИВУ НА МОТИВАЦІЮ СТУДЕНТА Візір В.А., Деміденко О.В., Приходько І.Б.	100
ІНДИВІДУАЛІЗОВАНЕ ОЦІНЮВАННЯ ЯК ЗАСІБ ОПТИМІЗАЦІЇ КОНТРОЛЮ САМОПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ Візір В.А., Деміденко О.В., Садомов А.С.	101
ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДИК ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ ПРИ ПРОХОДЖЕННІ ПРАКТИКИ ІНОЗЕМНИМИ СТУДЕНТАМИ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ Воронкіна А.С., Григорук Ю.М.	103
ДИСТАНЦІЙНА УРОФЛОУМЕТРІЯ В ДІАГНОСТИЦІ РОЗЛАДІВ УРОДИНАМІКІ НИЖНІХ СЕЧОВИВІДНИХ ШЛЯХІВ Годлевська Т.Л., Стоєва Т.В.	104
СПЕЦИФІКА РОЗРОБКИ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ ON-LINE КУРСУ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ СТОМАТОЛОГІВ ДО СКЛАДАННЯ АНГЛОМОВНОЇ ЧАСТИНИ ФАХОВОГО ІСПИТУ КРОК-1 Гордієнко О.В., Мирошніченко О.А.	106
ДОСВІД І ПІДХОДИ ДО ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ПРОВІЗОРІВ-ІНТЕРНІВ У СИСТЕМІ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ Гриньків Я.О., Січкоріз О.Є., Заліська О.М.	107
ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ КАФЕДРОЮ ПАТОЛОГІЧНОЇ І ТОПОГРАФІЧНОЇ АНАТОМІЇ НМАПО ІМЕНІ П.Л. ШУПИКА Дядик О.О., Шунько Є.В., Голяновський О.В., Шатрова К.М., Григоровська А.В., Руденко С.О., Заріцька В.І.	108
ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ ВІДЕОІНФОРМАЦІЇ НА ЕТАПІ ФОРМУВАННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК ПРИ ВИВЧЕННІ КЛІНІЧНИХ ДИСЦИПЛІН Жеманюк С.П., Сиволап В.В., Лукашенко Л.В., Лихасенко І.В.	109